

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΦΥΛΛΑΔΙΟ ΙΑΤΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΛΑΣΙΘΙΟΥ

2ης επιστημονικής διημερίδας με θέμα:
«Οι μακροχρόνιες επιπτώσεις των φυτοφαρμάκων στην αύξηση νοσηρότητας και στο περιβάλλον»
Σάββατο 29 και Κυριακή 30 Απριλίου 2017, Αίθουσα Δημοτικού Συμβουλίου, Ιεράπετρα

Αντί Προλόγου

ΝΙΚΟΛΑΡΑΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, Πρόεδρος Ιατρικού Συλλόγου Λασιθίου

Η εκδήλωση οργανώθηκε από την Επιτροπή Υγείας του Δήμου Ιεράπετρας και τον Ιατρικό Σύλλογο Λασιθίου και ήταν υπό την αιγίδα της Ελληνικής Εταιρείας Τοξικολογίας, της Περιφέρειας Κρήτης και του Δήμου Ιεράπετρας.

Αφορμή ήταν η ανησυχία για την αύξηση των ασθενειών και η ανάγκη των κατοίκων και των καλλιεργητών για υπεύθυνη ενημέρωση και ανταλλαγή απόψεων.

Ο Ιατρικός Σύλλογος Λασιθίου, με την έκδοση αυτού του φυλλαδίου, υποστηρίζει έμπρακτα τη συνεργασία επιστημόνων, φορέων και αγροτών για καλύτερη υγεία καλλιεργητών και καταναλωτών, καθαρό περιβάλλον και παραγωγή ποιοτικών αγροτικών προϊόντων.

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ ΟΜΙΛΗΤΩΝ

Δρ Γεώργιος Φραγκιαδάκης, Πρόεδρος Τμήματος Διατροφής & Διαιτολογίας, ΤΕΙ Κρήτης

«Φυτοφάρμακα, τρόφιμα και εμπιστοσύνη του καταναλωτή»

Σε μελέτη στη περιοχή Ιεράπετρας, το 77,3% των ερωτηθέντων ακολουθεί το πρότυπο της Κρητικής διατροφής, το 22,7% μια δυτικού τύπου διατροφή. Το 96% δήλωσαν ενημερωμένοι για το πρόβλημα των φυτοφαρμάκων, το 36% ενημερώνονται μόνο από τηλεόραση. Το 90% θεωρούν ότι οι έλεγχοι αδειοδότησης και ορθής χρήσης των φυτοφαρμάκων δεν είναι επαρκείς.

Τα επίπεδα των υπολειμμάτων φυτοφαρμάκων στο 97% των τροφίμων που καταναλώνονται στην ΕΕ είναι ασφαλή. Υπάρχουν εντοπισμένα προβλήματα, σε τρόφιμα και περιβάλλον, που απαιτούν το ενδιαφέρον της επιστημονικής κοινότητας.

Νίκος Δασκαλάκης, Πρόεδρος ΕΑΣ Ιεράπετρας

«ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΙΣ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΑΚΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ ΚΗΠΕΥΤΙΚΩΝ»

Η παρουσία των θερμοκηπιακών προϊόντων στις διεθνείς αγορές είναι κατώτερη των φυσικών δυνατοτήτων της περιοχής. Ο κλάδος υστερεί σημαντικά σε θέματα οργάνωσης και εμπορίας. Απαιτείται κατάλληλος

εξοπλισμός για τον έλεγχο των συνθηκών του εσωτερικού κλίματος, της υδρολίπανσης και του εξοπλισμού αυτομάτου ελέγχου.

Αναγκαία η χρήση φιλικών προς το περιβάλλον μεθόδων αντιμετώπισης των εδαφογενών ασθενειών, η ορθολογική χρήση του νερού άρδευσης. Η εφαρμογή υδρολίπανσης και φυτοπροστασίας, των κατάλληλων ποικιλιών να είναι ανάλογη με τις εδαφοκλιματικές συνθήκες και τις απαιτήσεις της αγοράς.

Παπαηλιάκης Μιχάλης, Γεωπόνος στο Αγρόκτημα του ΤΕΙ Κρήτης

«Η διαχείριση των ληγμένων φυτοπροστατευτικών προϊόντων και των κενών συσκευασίας από τη Σχολή Γεωπονίας και το Αγρόκτημα του ΤΕΙ Κρήτης»

Σύμφωνα με την ισχύουσα Ευρωπαϊκή και Ελληνική νομοθεσία, τα φυτοφάρμακα είναι επικίνδυνες χημικές ουσίες, γι' αυτό είναι απαραίτητο να λαμβάνονται μέτρα που θα διαφυλάττουν: α) την υγεία όλων (ψεκαστών, γειτόνων, περαστικών και καταναλωτών). β) το περιβάλλον, από «ληγμένα - ακατάλληλα» σκευάσματα.

Ιδιαίτερη προσοχή χρειάζεται να δοθεί στην απόρριψη των κενών συσκευασίας που χρησιμοποιήθηκαν και των υπολειμμάτων των υγρών ψεκασμού. Ο καλλιεργητής οφείλει να προστατεύει τον εαυτό του και να σέβεται το περιβάλλον.

Μανόλης Τζατζαράκης, Αλέξανδρος Βαρδαβάς, Εργαστήριο Τοξικολογίας, Ιατρικής Σχολής, Πανεπιστημίου Κρήτης

«Βιοπαρακολούθηση των φυτοφαρμάκων - εκτίμηση της επιβάρυνσης του ανθρώπου»

Βιοπαρακολούθηση είναι η μέθοδος εκτίμησης της έκθεσης του ανθρώπου σε χημικές ουσίες, μετρώντας συγκεκριμένες ουσίες ή τους μεταβολίτες τους σε βιολογικά δείγματα όπως αίμα, ούρα, σίελο, τρίχα κ.ά.

Τα εργαστηριακά αποτελέσματα μετρούν τη βαρύτητα και την επικινδυνότητα της έκθεσης, αλλά και τη πιθανότητα εκδήλωσης ασθενειών. Παρουσιάζονται δεδομένα επιβάρυνσης του Κρητικού πληθυσμού σε διάφορες κατηγορίες φυτοφαρμάκων και γίνεται προσπάθεια αξιολόγησης της επιβάρυνσης ανάλογα με το επάγγελμα, το τόπο κατοικίας και την ηλικία του πληθυσμού.

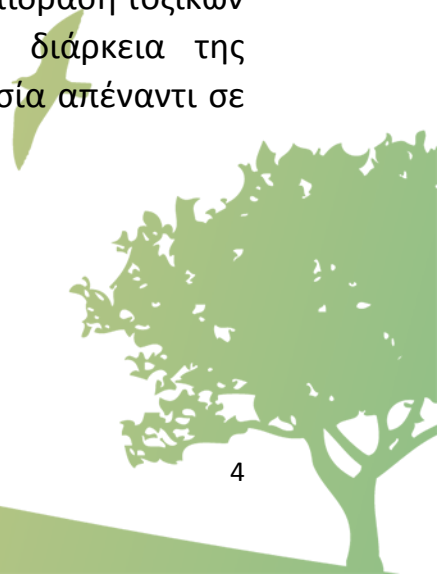

Απόστολος Κ. Ρίζος, Καθηγητής Χημείας Πανεπιστημίου Κρήτης

"Η Χημεία των Φυτοφαρμάκων και η Προτεινόμενη Διατροφή για Ελαχιστοποίηση των Επιπτώσεων στην Υγεία"

Τα περισσότερα φυτοφάρμακα δρουν μακροχρόνια σαν ενδοκρινικοί διαταράκτες και οι επιπτώσεις στην υγεία είναι σημαντικές. Τα τελευταία χρόνια παρατηρούμε μια αυξητική τάση σε καρκίνους του μαστού και του προστάτη, στο αναπαραγωγικό, νευρικό σύστημα, το ήπαρ, τους νεφρούς, το αίμα, κ.τ.λ.

Ένα σημαντικό κομμάτι της έρευνας μας σήμερα αφορά την επίδραση τοξικών χημικών ουσιών στο αναπτυσσόμενο έμβρυο κατά την διάρκεια της εγκυμοσύνης. Η Κρητική διατροφή παρέχει πολύτιμη προστασία απέναντι σε καρδιοπάθειες, καρκινογενέσεις και άλλες ασθένειες.

Αλίκη Ανυφαντάκη, Κλινική Εμβρυολόγος, Κέντρο Γονιμότητας Κρήτης, Ηράκλειο Κρήτης

«Συγκριτική μελέτη ποιότητας ωαρίων και σπερματοζωαρίων σε σχέση με τη γεωγραφική περιοχή κατόπιν έκθεσης σε φυτοφάρμακα»

Από το 2010-2017, στο εργαστήριο Ανδρολογίας της Μονάδα μας εξετάστηκαν 1500 δείγματα σπέρματος ανδρών ηλικίας από 20-50 ετών, μόνιμοι κάτοικοι των περιοχών Μεσσαράς (670 δείγματα) και Ιεράπετρας (830 δείγματα).

Τα αποτελέσματα έδειξαν μείωση στην ποιότητα και στην ποσότητα σπέρματος σε περιοχές με εντατικές καλλιέργειες σε σύγκριση με αστικές. Χρειάζεται η συνεργασία διαφορετικών επιστημών και σημαντική στήριξη από τις κυβερνήσεις και οργανισμούς για την κατανόηση των μηχανισμών πρόκλησης βλαβών των εξωγενών παραγόντων στην υγεία.

Δρ. Σηφάκης Σταύρος, Μαιευτήρας Χειρουργός Γυναικολόγος, Επιστημονικός υπεύθυνος ΜΗΤΕΡΑ Κρήτης, Αντιπρόεδρος Ελληνικής Περιγεννητικής Ιατρικής

«Φυτοφάρμακα: επιπτώσεις στη γονιμότητα και στην κύηση»

Στους ανθρώπους η πλειοψηφία των μελετών δείχνει ότι υπάρχει σχέση μεταξύ της έκθεσης σε φυτοφάρμακα και διαταραχών όπως υποσπαδία, κρυφορχία, συγγενείς ανωμαλίες, στείρωση, ενδομητρίωση, καρκίνος του μαστού, καρκίνος των όρχεων, κακή ποιότητα και λειτουργία του σπέρματος.

Στο αμνιακό υγρό και στο μηκόνιο νεογνών που οι μητέρες ήταν από αγροτικές και αστικές περιοχές της Κρήτης βρέθηκαν συγκεντρώσεις μεταβολιτών φυτοφαρμάκων που χρησιμοποιούνται ευρέως σε παραδοσιακές καλλιέργειες. Παρόμοιοι μεταβολίτες φυτοφαρμάκων βρέθηκαν σε ποσοστό μέχρι 86% στα ούρα των εξετασθέντων γυναικών.

Πετράκης Δημήτρης, Παιδοχειρουργός, Μέλος Ιατρικού Συλλόγου Ηρακλείου και Επίτιμο Μέλος Ελληνικής Εταιρείας Τοξικολογίας.

«Η εξάρτηση στα φυτοφάρμακα αυξάνει τους κινδύνους για την υγεία και το περιβάλλον»

Διαπιστώνεται αύξηση συγγενών παθήσεων στο παιδικό πληθυσμό και προκαρκινικών μαστογραφικών ευρημάτων σε γυναίκες. Στη περιοχή Ιεράπετρας καταναλώνονται ετησίως περίπου 1.700 τόνοι φυτοφαρμάκων. Ο αριθμός των παραγωγών και των κατοίκων μειώνεται, η μέση ηλικία των αγροτών αυξάνεται. Η απουσία της πολιτείας μετατρέπεται σε πρόστιμα ρύπανσης.

Τα απαιτούμενα μέτρα ατομικής προστασίας από τους ψεκαστές δεν εφαρμόζονται. Τα υπολείμματα των ψεκαστικών υγρών απορρίπτονται στο έδαφος. Αναφέρονται νιτρορύπανση, αλατότητα εδάφους - νερού και διαταραχές ερημοποίησης από κατάχρηση λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων.

Τσατσούκης Αριστείδης, Ακαδημαϊκός, Καθηγητής
Τοξικολογίας Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Κρήτης

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ 2^{ΗΣ} ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΔΙΗΜΕΡΙΔΑΣ

Η περιοχή Ιεράπετρας τα τελευταία χρόνια έχει τη τεχνογνωσία και την εμπειρία της παραγωγής αξιόπιστων και πιστοποιημένων αγροτικών προϊόντων. Εφαρμόζονται εναλλακτικές φυσικοί μέθοδοι γονιμοποίησης φυτών, αντιμετώπισης εχθρών καλλιεργειών, φυτοπροστασίας με εντομοπαγιδευτικά δίκτυα, ορθών καλλιεργητικών τεχνικών όπως χρήση ηλιοαπολύμανσης αντί νημαδοκτόνων, στάγδην πότισμα φυτών, προσαρμογή σε νέες ανθεκτικές ποικιλίες κ.ά.

Αναπτύσσονται ομάδες παραγωγών, κατασκευαστικές εταιρείες, οργάνωση παροχής υπηρεσιών από τεχνολόγους και συμβούλους παραγωγής, εξαγωγική ανάπτυξη και διάθεση καλής ποιότητας κηπευτικών σε λαϊκές αγορές και Super Markets με βάση τις απαιτήσεις της αγοράς και των Ευρωπαϊκών κανονισμών.

Κάθε χρόνο φυτεύονται 24.000.000 φυτά (τομάτα, πιπεριά, αγγούρι, μελιτζάνα κ.ά.) στα 16.000 στρέμματα θερμοκηπίων της περιοχής, από 4.700 παραγωγούς, που παράγουν προϊόντα 140.000.000 ευρώ, με 90.000.000 ετήσια έξοδα και 50.000.000 καθαρό κέρδος. Τα καταστήματα πώλησης γεωργικών εφοδίων και φυτοφαρμάκων είναι 40 (1:655 κατοίκους) ενώ τα φαρμακεία για τους ασθενείς είναι 25 (1: 1.048)

Από στοιχεία του Ε.ΣΥ.Φ. και της Ε.Α.Σ. Ιεράπετρας προκύπτει ότι:

σε ένα χρόνο χρησιμοποιούνται στα θερμοκήπια της περιοχής **1.660 τόνοι φυτοφαρμάκων (5,3% της εθνικής κατανάλωσης)**, αξίας **9.600.000 ευρώ**, που σημαίνει ότι ο μέσος καλλιεργητής θερμοκηπίων της Ιεράπετρας με **3,4 στρέμματα μέσο όρο ιδιοκτησίας, καταναλώνει 12 φορές περισσότερα φυτοφάρμακα από το μέσο Έλληνα αγρότη και 100 φορές περισσότερα από τον μέσο Έλληνα χρήστη φυτοφαρμάκων**. Αυτό από μόνο του είναι ενδεικτικό του αυξημένου βαθμού κινδύνου έκθεσης του καλλιεργητή θερμοκηπίου, ιδιαίτερα στη περιοχή της Ιεράπετρας που οι επιμέρους πρόσφατες μετρήσεις επιβεβαιώνουν ότι δεν εφαρμόζονται ορθά τα μέτρα ατομικής προστασίας και διαχείρισης ψεκαστικών διαλυμάτων και κενών συσκευασίας.

Οι εδαφολογικές μόνιμες φυσικές, χημικές, βιολογικές, μορφολογικές και λειτουργικές αλλαγές από τη κατάχρηση λιπασμάτων, φυτοφαρμάκων, αυξημένης αλατότητας και κλιματικών εξελίξεων έχουν περιορίσει τη συγκράτηση του νερού άρδευσης με αποτέλεσμα **στα θερμοκήπια της Ιεράπετρας να καταναλώνεται σε κάθε στρέμμα 900 κυβικά νερό μέσο όρο το χρόνο**, ενώ στα θερμοκήπια της Almeria

Ισπανίας η κατανάλωση νερού ανά στρέμμα είναι 440 κυβικά (Fernández et al., 2007, Peña, 2009).

Παρά τη αποδεκτή από όλους πρόοδο της παραγωγής πιστοποιημένων αγροτικών προϊόντων υψηλής ποιότητας, η ποιότητα της υγείας των κατοίκων και ιδιαίτερα των καλλιεργητών παρουσιάζει διαπιστώσεις που αποδεικνύουν την επιδείνωση της ποιότητας της υγείας των καλλιεργητών.

Έχοντας ως δείκτες αξιολόγησης τις πολλαπλές πρόσφατες αυξητικές τάσεις των ρύπων σε μετρήσεις σε έδαφος και σε υδροφορείς της περιοχής, αλλά κύρια από βιοδείκτες ψεκαστών σε εντατικές καλλιέργειες σε βιολογικά δείγματα όπως τρίχες, ούρα, αμνιακό υγρό, μηκόνιο, σπέρμα ανδρών και ωοκύτταρα γυναικών, αλλά και από μετρήσεις έκθεσης σε φυτοφάρμακα σε ψεκαστές και αξιολόγησης κινδύνων υπολειμματικότητας φυτοπροστατευτικών σε τρόφιμα και παραγόμενα γεωργικά προϊόντα διαπιστώνεται ότι η περιοχή της Ιεράπετρας παρουσιάζει σοβαρή επιδείνωση σε βασικούς δείκτες υγείας.

Αυτό εκφράζεται με σημαντική αύξηση της θνησιμότητας, του περιορισμού των γεννήσεων, της μείωσης των παραγωγών εντατικών καλλιεργειών και του αγροτικού πληθυσμού, την αύξηση των αλλοδαπών για πάγιες καλλιεργητικές ανάγκες

Εκτίμηση της Επιστημονικής Επιτροπής της Διημερίδας είναι ότι απαιτούνται παραπέρα μελέτες για την πληρέστερη συσχέτιση συνθηκών εργασίας στα θερμοκήπια, έκθεσης σε φυτοφάρμακα, λήψης μέτρων ατομικής προστασίας, ηλικίας καλλιεργητών και αύξησης υπογονιμότητας - νοσηρότητας – νέων κρουσμάτων καρκίνου – θνησιμότητας.

Η περιοχή της Ιεράπετρας, όπως και άλλες περιοχές της χώρας, παρουσιάζει τη τελευταία 5ετία σταθερή και αυξανόμενη επιδείνωση του δημογραφικού προβλήματος, **με τον αριθμό ετήσιων θανάτων να υπερβαίνει τον ετήσιο αριθμό γεννήσεων** (Στοιχεία του Ληξιαρχείου Δήμου Ιεράπετρας 2017).

Ο γενικός πληθυσμός τα τελευταία 2 χρόνια παρουσιάζει μείωση (στοιχεία απογραφής 2011 και Δήμου Ιεράπετρας για 2016). Τα τελευταία 50 χρόνια ο αγροτικός πληθυσμός της περιοχής υποτριπλασιάστηκε (αγροτικός πληθυσμός Ιεράπετρας στην απογραφή του 1961 ήταν 52% και το 2011 στο 14% -ΕΛΣΤΑΤ). Στη περιοχή ο αριθμός των αλλοδαπών είναι περίπου 10.000 (με στοιχεία του Δήμου Ιεράπετρας) με αυξητική τάση, που διαβιούν σε κακές συνθήκες και εργάζονται χωρίς εκπαίδευση στις καλλιέργειες ως εργάτες γης, ως ειδικευμένοι εκμισθωτές ή ως ιδιοκτήτες θερμοκηπίων.

Αυτή η πραγματικότητα και οι δυσκολίες τα οικονομικής κρίσης περιορίζουν τη λήψη μέτρων περιορισμού της έκθεσης σε φυτοφάρμακα, την είσοδο νέων τεχνολογιών στις καλλιέργειες και την ανάπτυξη σύγχρονων κοινωνικών και οικονομικών σχέσεων. Πολλοί νέοι εγκαταλείπουν τους ηλικιωμένους γονείς – καλλιεργητές θερμοκηπίων για να γίνουν υπάλληλοι, παρά τα προγράμματα επιδότησης θερμοκηπιακών καλλιεργειών, διαπίστωση που δημιουργεί σοβαρά

ερωτηματικά και ανησυχίες για τη βιωσιμότητα των εντατικών καλλιεργειών στη περιοχή.

Είναι θετικό ότι γίνονται τακτικές εξετάσεις για ανίχνευση φυτοφαρμάκων και δεν έχουν ανιχνευθεί σε δείγματα νερού φράγματος και ύδρευσης. Αυτό είναι πολύ σημαντικό, γιατί σε περιόδους αυξημένης ζήτησης χρησιμοποιείται μετά από καθαρισμό το νερό του φράγματος για κάλυψη αναγκών ύδρευσης).

Αν και έγιναν πρόσφατες μετρήσεις (2013-2015) για ποιοτικό έλεγχο του φρεάτιου υδροφορέα στη περιοχή της Ιεράπετρας, δεν έχουν δημοσιοποιηθεί τα αποτελέσματα των μετρήσεων για συγκεντρώσεις ολικών ή συγκεκριμένων δραστικών ουσιών φυτοφαρμάκων και μεταβολιτών τους σε δείγματα από φρεάτιους και βαθύτερους υδροφορείς.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΓΙΑ ΥΓΕΙΑ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Τακτική βιο - παρακολούθηση επαγγελματιών ψεκαστών σε δραστικές ουσίες και μεταβολίτες χρησιμοποιούμενων φυτοπροστατευτικών παρασκευασμάτων (οργανοφωσφορικά, πυρεθροειδή, ζιζανιοκτόνα)

Τακτικός έλεγχος περιβαλλοντικών δειγμάτων του εδάφους και νερού (φρεάτιου, υπόγειου υδροφορέα και φράγματος) σε δραστικές ουσίες και μεταβολίτες φυτοφαρμάκων και σε χημικούς ρύπους (μέταλλα, χλωριόντα, νιτρικά, αλατότητα, πολυκυκλικοί και ετεροκυκλικοί υδρογονάνθρακες κ.ά.)

Τακτικές αναλύσεις της δομής και λειτουργίας του καλλιεργητικού εδάφους από κρατικό εργαστήριο, με σκοπό την κατανόηση και παρακολούθηση των φυσικών, χημικών και βιολογικών αλληλεπιδράσεων των χρησιμοποιούμενων λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων στο μικροπεριβάλλον της καλλιέργειας

Τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα θα χορηγούνται μόνο σε επαγγελματίες ψεκαστές και μόνο μετά από συνταγογράφηση τους. Πρόσθετα μέτρα περιορισμού εισόδου χημικών μεθόδων στις καλλιέργειες

Ο ρυθμός επιδείνωσης της νιτρορύπανσης σε έδαφος και φρεάτιο υδροφορέα στη περιοχή της Ιεράπετρας και εξ αιτίας του υψηλού κόστους θεραπείας με βιοτεχνολογικές μέθοδες, επιβάλουν το προγραμματισμένο περιορισμό εισόδου νέων νιτρικών λιπασμάτων στο έδαφος, με παράλληλη αξιοποίηση κάθε μη χημικής καλλιεργητικής τεχνικής (όπως βιολογικά απολυμαντικά εδάφους, οργανικά εδαφοβελτιωτικά, φυσική κοπριά, ένζυμα, ηλιασπολύμανση, αμειψισπορά κ.ά.)

Λήψη μέτρων περιορισμού αυξημένης αλατότητας εδάφους και νερού άρδευσης με τη συλλογή και χρήση όμβρων υδάτων οροφών θερμοκηπίων, εδαφοβελτιώσεων αύξησης συγκράτησης του νερού στο καλλιεργούμενο έδαφος

Αξιοποίηση, επεξεργασία και εξυγίανση υγρών υπολειμμάτων ψεκασμών, αντί της απόρριψής τους στο έδαφος. Ανύψωση χείλους και στεγανά καλύμματα φρεατίων στις καλλιεργούμενες περιοχές

Ανάπτυξη βιοτεχνολογίας για την επεξεργασία βιομάζας των φυτικών, κτηνιατρικών και οικιακών απορριμμάτων για παραγωγή ενέργειας, σε συνδυασμό με ανάπτυξη Ανανεώσιμων Πηγών

Δημοτικό πρόγραμμα ανακύκλωσης κενών συσκευασίας φυτοπροστατευτικών προϊόντων και εφαρμογή του μέτρου σε όλη τη περιφέρεια της Κρήτης

Καταγραφή και αξιολόγηση από φορείς της Δημόσιας υγείας των ετήσιων ποσοτήτων χρησιμοποιούμενων φυτοφαρμάκων καθώς και των οξέων και χρόνιων διαγνωσμένων περιστατικών έκθεσης

Συνεργασία φορέων υγείας, περιβάλλοντος, εκπροσώπων αγροτικών συνεταιρισμών, ομάδων παραγωγών, γεωπόνων, τεχνικών συμβούλων παραγωγής, αυτοδιοίκησης, επιστημόνων υπηρεσιών υδρογεωλογίας, εδαφολογίας, ιδρυμάτων έρευνας και τεχνολογίας, αρμοδίων διευθύνσεων ΥΠΑΑΤ, Υπουργείων Υγείας και Περιβάλλοντος σε ζητήματα διαχείρισης των φυτοφαρμάκων

Μέτρα βελτίωσης ποιότητας ζωής, συνθηκών εργασίας και ποιότητας ζωής αλλοδαπών εργατών γης

Έκδοση ειδικού φυλλαδίου από τον Ιατρικό Σύλλογο Λασιθίου με τις περιλήψεις των παρουσιάσεων και τα συμπεράσματα της διημερίδας για ενημέρωση αγροτών και πολιτών

Επανάληψη τέτοιων εκδηλώσεων στο μέλλον στην Ιεράπετρα

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΓΙΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΡΩΤΟΓΕΝΟΥΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ, ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Παρατηρούνται σοβαρές ελλείψεις κρατικής έρευνας, εκπαίδευσης αγροτών και παροχής κινήτρων στους νέους αγρότες εντατικών καλλιεργειών.

Οι καλλιεργητές της Ιεράπετρας σε αντίξοες συνθήκες παράγουν πιστοποιημένα εξαγωγίμα αγροτικά προϊόντα υψηλής ποιότητας.

Δημιουργία ερευνητικού και εκπαιδευτικού Γεωργικού Ινστιτούτου με έδρα την Ιεράπετρα.

Σχέδιο ανασυγκρότησης γεωργικού τομέα, με ενιαίο καλλιεργητικό πλάνο, νέο αγροδιατροφικό μοντέλο με πιστοποιημένα και ποιοτικά προϊόντα Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης (Π.Ο.Π.) και Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης στη βάση της κρητικής διατροφής.

Ενεργειακή αξιοποίηση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και βιομάζας από φυτικά, κτηνοτροφικά και οικιακά υπολείμματα της ευρύτερης περιοχής Ιεράπετρας.

Ιδιαίτερα μέτρα διασφάλισης της αξιόπιστης, υπεύθυνης, επιστημονικής ενημέρωσης των δημοσιογράφων των ηλεκτρονικών και έντυπων ΜΜΕ.

Συμμετοχή σε ειδική συνεδρία σε Συνέδριο της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Κρήτης το Δεκέμβριο 2017 για τα 30 χρόνια από την ίδρυση της, εξ αιτίας της κοινωνικής ανάγκης ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των πολιτών στη λήψη μέτρων περιορισμού και ανάταξης συνεπειών της μακροχρόνιας έκθεσης σε ανθρωπογενείς βλαπτικούς παράγοντες.

Ένταξη της πρόληψης έκθεσης μέσω της διατροφής και από μη ορθή χρήση των φυτοφαρμάκων σε μαθητές Γυμνασίου κατά τη διάρκεια της θεματικής εβδομάδας σε θέματα υγείας και περιβάλλοντος.

